

STORTINGET

Representantforslag 28 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Andreas Sjalg Unneland og Mona Fagerås

Dokument 8:28 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Andreas Sjalg Unneland og Mona Fagerås om å sikre beredskap og driftsstabilitet på norsk jernbane

Til Stortinget

Bakgrunn

Norsk jernbane frakter stadig flere passasjerer, og togtilbudet skal videreutvikles. Likevel er jernbanen fortsatt preget av ustabilitet. Jernbanereformen har forsterket disse utfordringene. Jernbanen er i dag preget av en rekke aktører som knapt snakker sammen, noe som resulterer i at passasjerene kommer tapende ut. Situasjonen er ikke bærekraftig og må snus. Jernbanen må bli en konkurransedyktig transportform som flere velger å benytte. Dette er viktig for å kunne løse pendlerutfordringene i tett befolkede områder og frakte gods over lengere strekninger på en mest mulig klimavennlig måte.

Man kan se nye uheldige utslag av jernbanepolitikken som det er grunn til å frykte vil bidra til ytterligere svekkelse av driftsstabiliteten på norsk jernbane og redusere beredskapen betydelig. Det vises i den sammenheng til at staten har tildelt Vy all togtrafikk på det sentrale Østlandet. Mens dette i utgangspunktet kunne gitt større kontroll over jernbanen, ser man at det dessverre ikke utelukkende er tilfellet. Det siste eksempelet på dette er at Vy etter en anbudsrunde har valgt sveitsiske Stadler som leverandør av tungt vedlikehold av togmateriell istedenfor Mantena. I dag leveres vedlikeholds-

tjenestene av det statlig eide Mantena, som driftes ved deres verksted i Groruddalen i Oslo. Konsekvensene av dette kan bli omfattende og omveltende for norsk jernbane.

For det første vil det ta mer tid å utføre nødvendig vedlikehold. Man får ikke operert et tog når sentrale deler av togsettet ligger på et lasteplan i Østerrike. Dette øker risikoen for lavere driftsstabilitet på jernbanen.

For det andre svekkes beredskapen betydelig. Det vil være u hensiktsmessig å gjøre Norge mer avhengig av andre land for å kunne holde driften oppe på norsk jernbane. Jernbanedirektoratet har varslet en utredning av beredskapen på jernbanen. Dette er en utredning som er helt nødvendig, men som har begrenset verdi dersom Vy tildeler kontrakten for tungt vedlikehold av togmateriell før utredningen foreligger. Det er derfor avgjørende at regjeringen sørger for at Vy ikke tildeler en slik kontrakt før den endelige utredningen fra direktoratet blir ferdigstilt.

Staten må ta ansvar for å sikre nødvendig beredskap og driftsstabilitet på jernbanen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

- Stortinget ber regjeringen påse at det ikke tildeles kontrakter for tungt vedlikehold av togmateriell før det er gjennomført en utredning av konsekvensene det vil ha for driftsstabilitet og beredskap dersom dette tilbudet ikke lenger vil være lokalisert i Norge.

2. Stortinget ber regjeringen sørge for at Jernbanedirektoratet umiddelbart setter i gang en utredning av konsekvensene det vil ha for driftsstabilitet og beredskap dersom tungt vedlikehold av togmateriell ikke lenger vil være lokalisert i Norge. Utredningen må skje i samarbeid med relevante aktører.

26. oktober 2023

Freddy André Øvstegård

Andreas Sjalg Unneland

Mona Fagerås